

Motion till riksdagen 2012/13:Ju246

av **Kent Ekeröth (SD)**

Ökad säkerhet i domstol

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att fasta och tidsmässigt permanenta inpasseringskontroller med larmbågar, av den typ som används på flygplatser, installeras vid Sveriges domstolar.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att utvidga antalet säkerhetspersonal, i form av synliga uniformerade vakter, för att ge ökad upplevd och faktiskt trygghet i Sveriges domstolar.

Motivering

De senaste årens utveckling har lett till en ökad hotbild mot Sveriges domstolsväsen. Detta framgår inte minst av den situationsbeskrivning regeringen tidigare framfört.¹

- ? Antalet anmälningar om övergrepp i rättssak, t.ex. när ett vittne utsatts för våld eller hot, har ökat markant mellan åren 1999 och 2006. Dessa brott begås ibland direkt i domstol i samband med domstolsförhandlingar.
- ? Åklagarmyndigheten har under senare tid noterat att målsägande och vittnen tvekar inför att infinna sig vid domstolsbehandling och avge vittnesmål. Man uppger att förstärkt säkerhet kan ha stor betydelse i detta sammanhang.
- ? Domstolsverkets system för rapportering av incidenter visar på ett ökat antal rapporterade incidenter i domstolarna.
- ? Antalet rapporterade incidenter har ökat från 170 under år 2008 till 225 under 2010.

¹ Proposition 2011/12:63, s. 12–13.

Fel! Okänt namn på

- ? De omfattande beslag av farliga föremål som förekommer vid vissa säkerhetskontroller är en mycket allvarlig indikation på situationen. Under en allmän säkerhetskontroll som sträckte sig fyra dagar i Malmö tingsrätt i december 2008 togs mellan 90 och 100 föremål i förvar. Det rörde sig huvudsakligen om stick- och skärvapen, t.ex. knivar, stiletter, fällknivar och mattknivar. Likaså anger Linköpings tingsrätt och Länsrätten i Östergötlands län att det vid en allmän säkerhetskontroll under 34 arbetsdagar i domstolarna togs i beslag eller förvar sammanlagt 127 farliga föremål.
- ? Förtroendestudien enkät riktad till domare visar att ungefär var tredje domare anser att säkerheten i rättssalarna är ganska dålig eller mycket dålig.
- ? Av Domstolsverkets rapport Säkerhet 2010 framgår också att antalet hot mot anställda har fördubblats mellan 2009 och 2010.
- ? Av en undersökning som Jusek genomfört bland sina medlemmar under hösten 2011 framgår att 12 procent inom Sveriges Domstolar och 42 procent inom Åklagarmyndigheten ibland eller oftare känner sig otrygga i sin yrkesutövning.
- ? Vidare framgår att mer än var fjärde under de senaste två åren blivit utsatta för våld, hot, trakasserier, skadegörelse eller någon annan form av otillbörlig påverkan (Jusek, Tryggt eller otryggt i rättsväsendet, 2011).

Precis som Åklagarmyndigheten tidigare anfört menar vi att en grundläggande förutsättning för ett fungerande rättsväsen är att vittnen och målsägande inte skräms till att tveka inför att utge domstolsutsagor.² Vidare är ett fungerande rättsväsen själva fundamentet för ett fungerande rättssamhälle. Både den faktiska och den upplevda tryggheten och förtroendet för domstolsväsendet måste därför stärkas och det både kraftfullt och effektivt.

Mot bakgrunden av den rådande utvecklingen vill jag liksom Kammarrätten i Stockholm, Åklagarmyndigheten, Umeå tingsrätt och Östersunds tingsrätt införa fasta och tidsmässigt permanenta inpasseringskontroller med larmbågar av den typ som används på flygplatser. Sveriges Domstolar efterfrågade dessutom utökad finansiering i deras hemställan för 2012 just för att införa sådana permanenta kontroller. Regeringen införde ökad säkerhet vid Sveriges Domstolar (prop. 2011/12:63) men bara i begränsad omfattning där kontrollerna dessutom inte är permanenta. I Sverigedemokraternas höstbudget 2011 yrkade och budgeterade vi för införande av sådana kontroller. Samma anslag har vi även med i 2012 års höstbudget.

Kontrollen bör inkludera hela domstolsbyggnaden, d.v.s. inklusive de allmänna utrymmena i anslutning till själva förhandlingssalen. Det är av vikt att hela domstolsbyggnaden är fredad och att både den faktiska och upplevda tryggheten höjs så snart man passerar in i byggnaden. Detta innebär även att en person som vägrar genomgå kontroll ska kunna nekats tillträde till byggnaden.

² Proposition 2011/12:63, s. 12–13

Fel! Okänt namn på

Enligt SOU 2009:78 finns många fördelar med denna typ av säkerhetsåtgärd.³

- ? Dessa kontroller är inte beroende av invecklade och möjligt felaktiga riskbedömningar eftersom att de blir allomfattande.
- ? Förutsättningar finns för resursmässiga besparingar ”*både tidsmässiga och ekonomiska, om hotbilden och tänkbara motåtgärder inte regelmässigt behöver övervägas*”.
- ? De kommer att bidra till att minimera arbetsplatsrisken för våld och hot för de yrkesverksamma inom domstolsväsendet.
- ? De kommer att fungera preventivt mot dem som annars tar med sig vapen och andra farliga föremål in i rätten (såsom framgår ovan i citat ifrån propositionen är detta ett mycket utbrett fenomen m.a.p. stick- och skärvapen).
- ? De kan ge preventiva effekter mot dem som spontant begår hot eller våldshandlingar eftersom att potentiella tillhyggen fräntas dem redan i entrén och att kontrollerna markerar att säkerhetspersonalen har ögonen på dem.
- ? Och framförallt, som ett led av allt detta, att målsägandes och vittens trygghet och förtroende relaterat till domstolsväsendet ökar och att oro och fruktan över att yttra sig fritt minskas. Därmed minskas även hotet mot vår rättsstat.

Trots denna utvidgade säkerhetsåtgärning är vi medvetna om att det fortfarande kommer att finnas möjlighet till att begå hot- och våldshandlingar efter den föreslagna inpasseringskontrollen. Därför vill vi i kombination med denna åtgärning för det andra även se ökad närvaro av säkerhetspersonal i form av uniformerade vakter i likhet med Sveriges Domstolars önskan. Även detta budgeterades i Sverigedemokraternas höstbudget 2012.

Stockholm den 2 oktober 2012

Kent Ekeröth (SD)

³ SOU 2009:78, s. 137 – 142